

KANGASALAN KUNTA

LIIKUNTAPOLIITTINEN OHJELMA 2010 – 2013

LIIKUNNALLINEN KUNTA – KEHITTYVÄ KUNTA!

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	4
1 TILANNE TÄNÄÄN	6
1.1 TÄMÄNHETKINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ	6
1.2 LIIKUNTAPAIKAT	7
1.3 LIIKUNTATOIMINTA KANGASALLA	9
1.3.1 Urheiluseurat	9
1.3.2 Muut liikuntatoimintaa järjestävät tahot	10
1.3.3 Liikuntatoiminnan mahdollistavat tahot	11
1.4 SEUDULLINEN YHTEISTYÖ	12
2 TULEVAISUUDEN SUUNTA JA TAVOITTEET	14
2.1 LIIKUNTAKULTTUURI JA SEN MUUTOKSET	14
2.2 LIIKUNTAKASVATUS	15
2.2.1 Päivähoito.....	15
2.2.2 Koulutoimi	16
2.2.3 Nuorisotoimi	16
2.2.4 Kangasalan vanhusneuvosto	17
2.2.5 Kangasala-Opisto	17
2.2.6 Urheiluseurojen Edustajisto	17
2.3 LIIKUNTATOIMINTA.....	18
2.3.1 Kunnan ohjaustoiminta	18
2.3.2 Terveysliikunta.....	19
2.3.3 Seuratoiminta	20
2.3.4 Kilpa- ja huippu-urheilu.....	20
2.4 TOIMINTAORGANISAATIO.....	21
2.4.1 Liikuntapaikkojen käyttö ja kunnossapito	21

2.4.2 Hallinto.....	21
3 LIKUNNAN OLOSUHTEET	23
3.1 RAKENTAMINEN JA KUNNOSSAPITO	23
3.2 INVESTOINTIKOhteET	23
4 TALOUS JA MARKKINOINTI	27
4.1 HINNOITTELU	27
4.2 SISÄISET VUOKRAT	27
4.3 MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ	28
5 YHTEENVETO	29
5.1 TOIMINTA-AJATUS.....	29
5.2 SEUDULLISEN YHTEISTYÖN TAVOITTEET.....	29
5.3 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	30
LÄHTEET	31
LIITTEET	32

JOHDANTO

Kangasalan kunnan liikuntastrategian työryhmä asetettiin kunnanjohtaja Jukka Mäkelän päätöksellä 11.4.2003 tehtävänäään laatia Kangasalan kunnalle ensimmäinen liikuntastrategia. Työryhmä muodostui monista eri toimijoista kunnan eri toimialoilta. Lisäksi työryhmään kuului muita liikuntatoimintaa Kangasalla järjestäviä tahoja esimerkiksi henkilöitä urheiluseuroista, terveyskeskuksesta, nuorisoyhdistyksistä ja päiväkodeista. Liikuntastrategia syntyi opinnäytetyönä Kangasalan kunnalle.

Kangasalan Urheiluseurojen Edustajisto teki kunnanhallitukselle aloitteen liikuntapoliittisen ohjelman laatimisesta 13.6.2005. Edustajiston mielestä epävirallinen liikuntastrategia ei vastaa sitä tarkoitusta, mitä kokonaisvaltaiselta liikuntapoliittiselta ohjelmalta vaaditaan. Kunnanjohtaja Jukka Mäkelän toimeksiannolla 17.6.2005 kuntastrategian valmistumisen myötä vapaa-aikapalvelut sai tehtäväkseen jatkaa liikuntapoliittisen ohjelman kehittämistä.

Virallisesti vapaa-aikalautakunta käsitteli asiaa 2.11.2005 (VAP 35 §), jossa päätettiin liikuntapoliittisen ohjelman laatimisen periaatteista ja aikataulusta. Sen jälkeen ohjelmasta on käyty lähetekeskustelua lautakunnan kokousten yhteydessä. Seuraavan kerran asiaa käsiteltiin virallisesti 7.2.2007 (VAP 11 §), jolloin lautakunta päätti tulevan liikuntapoliittisen ohjelman keskeisestä sisällöstä.

Vapaa-aikapalveluissa aloitettiin uuden liikuntapoliittisen ohjelman aineiston kokoaminen keväällä 2007. Uusien työjärjestelyiden myötä liikuntapoliittista ohjelmaa oman toimen ohella alkoivat tehdä vapaa-aikaohjaajat Jouko Henttonen sekä Jarno Schutskoff.

Kangasalan kunnan visiossa kunta nähdään imagoltaan vahvana kesäpäivän kulttuurikuntana, ja se on aktiivinen osa Tampereen kaupunkiseudun kokonaisuutta. Tulevaisuudessa Kangasala saa osansa kaupunkiseudun kasvusta. Kangasala tarjoaa työtä ja harrastusmahdollisuuksia, aktiivista elämää.

Liikunnan visiossa halutaan kannustaa tasapuolisesti kaikkia kuntalaisia liikunnalliseen vapaa-ajanviettoon. Kangasalan kunnan liikuntapalveluiden tehtävä on tarjota kuntalaisille erimuotoista kansalaistoimintaa järjestämällä erityisryhmien ja terveystoiminnan palveluja sekä luomalla liikunnan harrastamiselle kuntalaisten kannalta mahdollisimman tasapuoliset olosuhteet. Kaikilla tulee olla mahdollisuus liikunnan harrastamiseen kunnan ylläpitämällä, hoidetuilla perusliikuntapaikoilla tasapuolisesti ja maksuttomasti. Liikunnan (käytännön toteutuksen) kuntalainen hoitaa itse tai käyttää liikuntapalveluiden, urheiluseurojen tai jonkun muun organisaation tuottamia palveluja.

Kunnallisen liikuntaelämän painopiste on tulevaisuudessa yhä enemmän käännettävä terveystoiminnan ja liikuntakasvatuksen suuntaan. Tämä edellyttää yhteistyötä eri liikuntapalveluita tuottavien toimijoiden kesken. Liikuntapalveluiden tehtävänä tässä yhteydessä on toimia yhteistyöelimenä, koordinaattorina sekä oman alueensa asiantuntijaelimenä kehitettäessä kunnan liikuntapalveluita. Liikunnan asemaa Kangasalan kunnassa tulee kehittää määrätietoisesti sekä nostaa sen arvostusta. Paras tulos saadaan eri toimijoiden yhteistyöllä ja ymmärtämällä eri osapuolten tarpeet ja toiveet kokonaisuuteen pyrittäessä. Kuntaa kehitettäessä on aktiivisesti oltava yhteydessä kaavoitukseen ja kuntasuunnitteluun sekä saatava oma asiantuntijajäseni kuuluvilla hyvissä ajoin.

Nykypäivänä ihmiset haluavat ja vaativat hyvää vapaa-aikaa ja sen myötä hyviä harrastus- ja liikuntamahdollisuuksia. Monelle lapsiperheelle ratkaiseva asia asuinkunnan valitsemisessa on harrastusmahdollisuuksien ja liikuntapalveluiden taso tulevassa kotikunnassa. Mikäli kunnan halutaan pysyvän vetovoimaisena sisäänmuuttoliikkeelle, on jatkossa liikunta-asioihin panostettava huomattavasti enemmän. Liikuntatoiminnan lähtökohtana on, että kaikilla kuntalaisilla täytyy olla hyvät ja tasa-arvoiset harrastamisen mahdollisuudet terveytensä ja hyvinvointinsa ylläpitämiseen.

1 TILANNE TÄNÄÄN

1.1 TÄMÄNHETKINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Kangasala sijaitsee Pirkanmaan maakunnassa Länsi-Suomen läänissä, 18 kilometriä Tampereelta itään. Vuoden 2009 lopussa kunnan väkiluku oli 28 430 (tiedot 10/2009). Kangasalan pinta-ala on 649,83 km², josta 160,5 km² on vesistöjä. Väestötiheys on noin 57,7 asukasta/km².

Kangasalan kunnassa on tällä hetkellä kaavoitettuna kaikkiaan 1 951 hehtaaria, joista puisto- ja urheilualueisiin on kaavoitettu 460 hehtaaria.

Syksyllä 2009 peruskoulussa ja esikoulussa oli noin 3 408 oppilasta, lukiossa ja ammattioppilaitoksessa noin 774 oppilasta. Päivähoidossa 1 - 6-vuotiaita oli noin 1238. Elokuussa 2009 työssäkäyviä oli 13 771, työttömiä 1260 sekä eläkeläisiä vuonna 2008 noin 5 436.

Tilastokeskuksen mukaan Kangasalan kunnan väkiluku kehittyi vuodesta 2010 seuraavasti:

2010	29 206 asukasta
2011	29 691
2012	30 167
2013	30 640

Kunnan asukasmäärän kasvu ja kunnallinen rakentaminen ovat kulkeneet käsi kädessä. Kangasalan maantieteellinen asema harjujen halkomana ja vesistöjen ympäröimänä kuntana on aiheuttanut pääsääntöisesti nauhataajamamaisen rakentamisen. Lisäksi kunta koostuu useista asukaskeskittymistä, kuten Sahalahti, Ruutana, Haviseva, Kuohenmaa, Kautiala ja Raikku.

Hajallaan olevat asukaskeskittymät ja niille tarpeellinen perusliikuntapaikkaverkosto aiheuttaa esimerkiksi hoitotyölle suuria haasteita. Liikuntapaikkaverkosto on ikääntynyt ja liikuntapaikat on pystytty pitämään kunnossa vain välttävästi. Suurten ja kalliiden investointien hajasijoittelu ei myöskään ole ollut taloudellisesti ja toiminnallisesti kannattavaa.

Sopivien perusliikuntapaikkojen riittämätön määrä nopeasti kasvaviin käyttäjämääriin nähdään aiheuttaa sen, että moni kangasalalainen harrastaja siirtyy tamperelaisten seurojen ja toimijoiden piiriin. Koska liikunta mielletään nykypäivänä yhdeksi kunnalliseksi peruspalvelumuodoksi, on tilanne kiusallinen. Ongelmaksi on todettu myös suuri puute päivätoimintatiloista.

Kangasalla vapaa-aikapalvelut kuuluvat hyvinvointipalveluiden toimialaan ja hallinnollisesti sivistyskeskukseen. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa liikunta-asioiden esittelijänä toimii sivistystoimenjohtaja ja talous- sekä kuntastrategiaan liittyvissä asioissa toimialajohtaja. Vapaa-aikapalvelujen vastuuhenkilönä on vapaa- aikakoordinaattori, jonka tehtävinä ovat liikunta ja nuorisotyö.

Tässä liikuntapoliittisessa ohjelmassa käytämme tulevissa asiayhteyksissä liikunnasta puhuttaessa termiä liikuntapalvelut. Vapaa-aikakoordinaattorin lisäksi liikuntapalveluiden henkilöstöön kuuluvat yksi kokopäiväinen vapaa-aikaohjaaja, hallimestari sekä yksi puoliksi liikunta- ja nuorisotyötä tekevä vapaa-aikaohjaaja.

Toimintaympäristön vahvuudet

Maantieteellinen sijainti ja liikenneyhteydet
 Hyvät liikuntapaikkamaastot
 Kasvava kunta
 Maaseutua ja metsäalueita sekä vesistöjä runsaasti
 Liikuntapaikat pääosin koulujen läheisyydessä
 Liikuntapaikkojen käytön edullisuus tai maksuttomuus

Toimintaympäristön heikkoudet

Voimakas rakentaminen jättää liikuntapaikkatarpeet toissijaisiksi
 Uudet tiet rikkovat ulkoilumaastot ja asuinalueet
 Liikuntapaikkojen hajasijoittelu
 Asiointi ja liikuntapaikkojen haku suuntautuu Tampereelle
 Kunnan kasvun takia kunnan ylläpitämä liikuntapaikkaverkosto ei vastaa riittävästi kasvavaan kysyntään.
 Liikuntamyönteisen ajattelutavan puuttuminen

1.2 LIIKUNTAPAIKAT

(Y) = yksityinen, (S) = säätiö (OY)= yhtiö

Yleisurheilun harjoituskenttä, pallokenttä, hiekkakeskusta	Yleisurheilukenttä, 400 m:n massapäällysteiset radat, kestopäällysteiset suorituspaikat, nurmikeskusta
Lahdenkulman kenttä Sariolan koulun alakenttä	Kyötikkälän urheilukeskus Taustialan kenttä (300 m tiilimurska)
Suuri pallokenttä, nurmi 60 x 100 m	Pieni pallokenttä, hiekka, < 40 - 60 m
Kyötikkälä 1	Pikkola 2 ja 3 Lahdenkulman pallokenttä Sariolan koulun kenttä Suoraman pallokenttä Ruutanan koulun kenttä Pitkäjärven koulun kenttä
Keskikokoinen pallokenttä, >50 - 90 m, nurmi, hiekka	Suuri pallokenttä, >60 - 100 m, hiekka
Kyötikkälä 2, Suoraman, Suinulan ja Taustialan pallokentät (n) Kirkonkylän keskuskenttä, Nattarin ja Ruutanan pallokentät (h)	Pikkola 1
Pienkentät	Pieni tenniskenttäalue < 4 kenttää
Beach-volleykentät: Jauksa, Vesaniemi, Paloasema	Pikkolan tenniskentät Vilpeilän kenttä

Jäähalli, 1 kenttä	Jääkiekkokaukalot, valaistu
Kangasalan jäähalli (OY)	Pikkola, Suorama, Nattari, Haviseva Sariola, Ruutana, Lahdenkulma
Luistelukentät	Pikaluistelukentät
Noin 20 kpl	Kirkonkylän keskuskenttä
Kuntosalit, > 100 m², keskiuuri/suuri	Pieni Kuntosali < 100 m²
Pitkäjärven kuntosali Sahalahden kuntosali Kuntokeskus Linja (Y) Suoraman kuntosali (Y)	Jalmarin Koto (S) Kuntocenter (Y)
Suuri liikuntasali > 500 m²	Keskiuuri liikuntasali 300 - 500 m²
Pitkäjärven liikuntahalli (943 m ²), jaettavissa kolmeen osaan Pikkolan liikuntahalli (561 m ²), jaettavissa kolmeen osaan	Sariolan liikuntasali Suoraman koulu Kangasalan lukio
Pieni liikuntasali < 300 m²	Uimaranta/avantouintipaikka
Havisevan koulu Huutijärven koulu Kirkkoharjun koulu Vatialan koulu Uimahallin liikuntatila (OY) < 150 m ² Aseman monitoimitalo, Kautialan koulu, Kontula, Liuksialan koulu, Ruutanan koulu, Tursolan koulu	Vesaniemen uimaranta, saunat, kylmäkopit
Uimaranta, EU-ranta	Uimaranta, yleinen ranta
Vesaniemen uimaranta Liutun uimaranta	Halimajärvi, Haviseva, Huutijärvi, Jauksa, Kautiala, Liuksiala, Mobilia, Onkijärvi, Pitkäjärvi, Riku, Ruutana, Suorama
Uima-allas, ei uimahallissa, < 17 m	Uima-allas, 25m
Jalmarin Koto (S) Kuntoutumiskeskus Apila (Y)	Kangasalan uimahalli (OY) Kuntouintiallas 475 m ² , monitoimiallas 98 m ² , opetusallas 85 m ² , lastenallas 32 m ² ja hyppyallas missä 1 ja 3 m ponnauduslaudat.
Valaistu kuntorata < 10 km, leveys 4 - 10 m, ympärivuotinen käyttö	Valaisematon kuntopolku / latu < 10 km, leveys 4 - 10 m
Kirkonkylä-Kyötikkälä-Vatiala-reitti Mäyrävuori Sahalahti	Yhdyslata Tampereen latuverkkoon Asema-Ruutana-Haviseva Lihasula-Mutikko Mäyrävuori-Liuksiala-Kisapirtti Kuohenmaan latuverkko
Luontopolut ja retkeilyreitit	Suunnistusalue, alueesta kartta
Kaarinanpolku ja Laipanmaan reitistö	Useita karttaotteita eri puolilta kuntaa.
Ulkoilualue	Vesaniemen melontakeskus
Kirkkoharju	Kanoottivajat ja harjoittelu/huoltokeskus, 9-ratainen melontarata, 500–1000 m

Yksityisiä liikuntapalveluiden tuottajia	Muut liikuntapaikat
Kuntocenter Kuntokeskus Linja Pikkolan tennishalli Ratsastustallit/koulut: Tavela, Herttualaa, Parvela, Wääksy, Pietilä, Laaksola, Pollen Potku (Jaakkola) Suoraman liikuntahalli Tavela Golf Range Villa Piedron liikuntatila	Karatesali Lentolan Karting rata Nattarin ilma-aserata Pohtiolammen ratsastuskeskus Saarikylien Retkiluistelurata Suomatkan ampumarata Mustakorven ampumarata

1.3 LIIKUNTATOIMINTA KANGASALLA

1.3.1 Urheiluseurat

Vuonna 2009 Kangasalla oli 35 urheiluseuraa. Seuratoiminnassa mukana on noin 8 500 henkilöä, mikä on noin 30 prosenttia kunnan asukasmäärästä. Nuoria alle 18-vuotiaita seuratoiminnassa mukana olevia on noin 4000. Kunnan vuosiavustusta on saanut vuonna 2009 21 seuraa.

Vuonna 2009 kunnan vuosiavustus seuroille oli yhteensä 84 000 euroa. Lisäksi kohdeavustuksiin on varattu 5 000 euroa ja stipendeihin samoin 5 000 euroa. Suurin yksittäinen vuosiavustus oli 15 500 euroa ja pienin 200 euroa. Asukasta kohden avustuksiin on varattu n. 3,3 euroa.

Seuraavassa vertailua Tampereen kehyskuntien kokonaisavustussuureihin asukasta kohden (tiedot 11/2009):

Kangasala	n. 3,3 euroa/asukas (n. 2,9 euroa/asukas v 2010)
Ylöjärvi	n. 4,7 euroa/asukas (sama v 2010)
Pirkkala	n. 3,4 euroa/asukas (n. 3,3 euroa/asukas v 2010)
Lempäälä	n. 2,9 euroa/asukas (sama v 2010)
Nokia	n. 5,1 euroa/asukas (sama v 2010)
Valkeakoski	n. 4,4 euroa/asukas (sama v 2010)

Suurimmat seurat Kangasalla vuonna 2009 olivat Kangasalan Kisa ja Kangasalan Urheilijat KU-68, jotka ovat monen urheilumuodon ns. yleisseuroja. Suurimmat yhden lajimuodon seurat olivat Kangasalan Naisvoimistelijat (kunto- ja naisvoimistelu) ja FC Kangasala (jalkapallo).

Ohessa kaksi Kangasalan suurinta seuraa ja niiden toiminnan vertailua.

Kangasalan Kisa

Kangasalan Kisa r.y. perustettiin 6.1.1930 ja rekisteröitiin 1.3.1930. Kangasalan Kisa on urheilun yleisseura. Sen ohjelmassa on nykyisin seitsemän urheilulajia, joita hoitamassa on oma jaostonsa ja

lisäksi kaksi muuta jaostoa. Kangasalan Kisa r.y. on Kangasalan suurin urheiluseura niin toiminnaltaan, monipuolisuudeltaan kuin jäsenmäärältäänkin (964 jäsentä).

Kangasalan Urheilijat KU-68

KU-68 on yleisseura, jonka tavoitteena on tarjota liikunta- ja urheilumahdollisuus "vauvasta vaariin". Nuorimmat liikkujat ovat 3-vuotiaita tempukoululaisia ja vanhimmat liikkujat yli 70-vuotiaita veteraanikuntoilijoita. Seuralla on laaja harrastus- ja kilpaurheilupohjainen liikuntatarjonta niin lapsille kuin aikuisillekin (900 jäsentä).

Kahden suurimman Kangasalla toimivan urheiluseuran toiminta on laajaa eri alueilla. Alle kahdeksantoistavuotiaiden ryhmiä on molemmissa runsaasti. Lisäksi yli kahdeksantoistavuotiaiden harrastus- ja kilpailutoimintaa löytyy paljon, ja kunto- ja terveystoiminnan harrastajia molemmissa seuroissa on runsaslukaisesti.

Seura	Toimipaikkojen lkm	Lajit ja jaostot	Alle 22 v. joukkueet	Harrastaminen eri ikäryhmittäin alle 22 v	Yli 18 v. kilpaurh. ja kilpajouk.	Kunto- ja terv. liikunta
Kisa	12 kpl	7/9 amp.hiih hiihto, jääk, yu, pesäp pyöräily suunnist	22 kpl	1 - 6v 75 7 - 12v 330 13 - 17v 285 18-22v 100 yht. 790	18-22v 15 23-34v 18 35-> 12 yht. 45	Kuntojäähkiekko pesäpallo suunnistus kuntojummat talkoot
KU-68	11 kpl	6/7 Salib. korip. yu, uinti liik.kerh kuntol.	16 kpl	1 - 6v 250 7 - 12v 285 13 - 17v 245 18-22v 45 yht. 825	18-22v 43 23-34v 12 35-> 0 yht. 55	Sali- ja vesijummat, kuntosali, kuntolentopallo sähly kalastus talkoot

Edellä kuvattu kahden esimerkkiseuran ja lukuisten muiden liikunta- ja nuorisotyötä tekevien urheiluseurojen vastaavanlainen toiminta on Kangasalan kunnalle erittäin tärkeää ja taloudellisesti kannattavaa. Valtakunnallista näkyvyyttä saadaan menestyvien seurojen sekä yksittäisten urheilijoiden avulla. Perinteisesti liikuntamenestyksellä on ollut suuri imagollinen merkitys kunnille. Urheiluseuroissa toimivia, vapaaehtoista liikuntatyötä tekeviä kuntalaisia ei kunnan pitä toiminnallisesti ja taloudellisesti unohtaa.

Yhteistyö Kangasalan kunnan ja urheiluseurojen välillä on toiminut pääsääntöisesti hyvin. Jatkuva harrastajamäärien kasvu eri lajeissa aiheuttaa tulevaisuudessa ongelmia liikuntatoiminnan organisoinnissa. Suurimpana ongelmana tällä hetkellä on koettu uusimpien lajien, kuten salibandy, futsal ja koripallo harrastajamäärien räjähdysmäinen kasvu ja sopivien tilojen puute. Kesäaikana vastaava ongelma on jalkapallon harrastajilla.

1.3.2 Muut liikuntatoimintaa järjestävät tahot

Kangasalla liikuntapalveluita tuottavat perinteisten urheiluseurojen lisäksi kunnan liikuntapalvelut, Kangasala-Opisto sekä yksityiset liikunta-alan yrittäjät.

Liikuntapalveluiden erilaisiin tapahtumiin sekä ohjaukseen osallistuu vuosittain yli 2 000 henkilöä. Liikuntapalvelut järjestävät liikuntaa erityisryhmille, joista suurimpana ryhmänä ovat eläkeläiset. Lisäksi järjestetään vesivoimistelua eri erityisryhmille sekä tarjotaan palveluja mm. vaikeavammaisille ja mielenterveyskuntoutujille.

Kangasala-Opiston liikuntatarjonta perustuu valtakunnalliseen terveystuotteen opetusohjelmaan, johon osa liikuntaryhmien opettajista on saanut erityiskoulutuksen. Kangasala-Opiston opetusohjelmassa on viisikymmentä eri liikunta- ja tanssiryhmää aikuisille, ja kaiken kaikkiaan erilaisiin liikuntapiireihin osallistuu kalenterivuoden aikana noin 2 000 henkilöä.

Yksityisen sektorin järjestämää liikuntaa löytyy Kangasalan kunnan alueelta useissa eri lajeissa sisältäen moninaista terveystuotteen.

Käyttäjämääriä ei yksityiseltä puolelta ole käytettävissä.

1.3.3 Liikuntatoiminnan mahdollistavat tahot

Liikuntatoiminnan mahdollistavat kunnan liikuntapalvelut, yhdyskuntatekniikka, tilapalvelu sekä kaavoitus. Kunnan yhdyskuntatekniikka vastaa ulkoliikuntapaikkojen ylläpidosta, ja vastaavasti tilapalvelu pitää sisäliikuntapaikat käyttökunnossa. Lisäksi ulkoliikuntapaikkojen kunnossapitoa ostetaan yksityisiltä sekä urheiluseuroilta.

Liikuntapalvelut julistaa vuosittain haettaviksi käyttövuoroja niin kesä- kuin talvikaudelle. Seurat ja muut toimijat tekevät tarvittavat hakemukset. Päätöksen vuoron hyväksymisestä tekee vapaa-aikakoordinaattori apunaan vapaa-aikaohjaaja. Käyttövuoroja jaetaan liikuntasaleihin talvikaudelle noin 600 tuntia ja kesäkaudelle noin 250 tuntia. Salikäyttöä kontrolloidaan seurantavihkoilla ja tarkastuskäynneillä. Kesäkaudella jaetaan noin 350 tuntia käyttövuoroja pallo- ja yu-kentille. Lisäksi sekä talvella että kesällä on organisoitavana runsaasti peli-, turnaus- ja kilpailuvuoroja.

Yhdyskuntatekniikan tehtäväkenttä on laaja ja 3-5 henkilön kokoisten tiimien vastuulla on pitää kuntalaisille käyttökunnossa seuraavia alueita:

- puistot	- pallo ja yu-kentät
- uimarannat	- mattojen pesupaikat
- puistometsät	- lasten leikkikentät
- venerannat	- talvella kaukalot ja muut luistelupaikat
- vaellusreitit	- jäähallin osuus
- liikuntareitit (talvella ladut)	- liikuntapaikkarakentaminen

Kaikkiaan suorittavassa työssä työntekijöitä on käytettävissä 18 ja korjaamolla 2. Heidän esimiehenään toimii rakennusmestari (sijaisena kunnan puutarhuri). Työt hoidetaan lähes pääsääntöisesti päivävuorossa. Uusien asuinalueiden ja jatkuvan rakentamisen myötä tehtäväkenttä sekä työt ovat oleellisesti laajentuneet. Suorittavan henkilöstön määrää ei ole samassa suhteessa lisätty.

Kangasalan alueella on tehty erilaisia hoitosopimuksia mm. urheiluseurojen kanssa ja esimerkiksi Sahalahden koko ulkoliikuntapaikkojen hoito ostetaan yksityiseltä yrittäjältä.

Tilapalvelu

Tilapalvelu ja siivouspalvelu ovat kuuluneet kunnan liiketoimintayksikkö Oksaan 1.1.2009 alkaen. Tilapalvelu vastaa kunnan talonrakennuskohteiden hankesuunnittelusta ja rakennuttamisesta. Tilapalvelu isännöi ja hoitaa kunnan kiinteistöjä ja vastaa kunnassa mm. seuraavista palveluista:

- Rakennuttaminen
- Tekninen isännöinti
- Talonmiespalvelut
- Siivouspalvelut
- Rakennusten kunnossapito

Tilapalvelun toimialueena on koko kunta. Toimialueella on kaikkiaan noin 230 eri-ikäistä, kokoista ja kuntoista kohdetta (yhteensä noin 118 000 brm²). Kohteet ovat pääosin kouluja, päiväkoteja, vanhainkoti, virastoja, kirjastoja, vapaa-aikatiiloja, kyläkouluja ym. kunnan peruspalvelurakennuksia. Asiakkaina tilapalvelulla on päivittäin eri kohteissa kunnan alueella noin 6 000-7 000 asiakasta.

Teknisen keskuksen kaavoitus ottaa huomioon uusia asuinalueita suunniteltaessa arkiliikunnan edistämisen, jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen painottamisen. Kaavoitus vastaa yleis- ja asemakaavoituksesta sekä niihin liittyvistä valmistelutehtävistä. Maankäytön suunnittelua ohjataan maankäyttö- ja rakennuslailla, jossa määrätään kaavojen käsittelystä kunnassa. Kaavoitus on avainasemassa suunniteltaessa kunnan peruspalveluiden tasapainoista kehittämistä.

1.4 SEUDULLINEN YHTEISTYÖ

Tampereen kaupunkiseudulla kuntien liikunnasta vastaavilla viranhaltijoilla on säännöllisiä tapaamisia, missä käydään ajankohtaista kehityskeskustelua alueen seutukunnan liikunta-asioista. Lisäksi on laadittu mm. vertailevaa tilastotietoa seutukunnan liikunta-asioista liikuntaviranhaltijoiden käyttöön.

Perinteistä ja luonnollista kuntien välistä yhteistyötä on ollut kuntarajat ylittävillä liikunta- ja retkeilyreiteillä, joista osalla on myös laajempaa seudullista merkitystä. Seuratasolla on laajat seudulliset verkostot ja paljon yhteistyötä tehdään mm. kilpailutapahtumien järjestämisessä.

Hämeen Liikunta ja Urheilulla (HLU) on ollut keskeinen asema seudullisen yhteistyön kehittäjänä ja koulutuksen järjestäjänä. Länsi-Suomen lääninhallituksen taholta järjestetään alueen työkokouksia vuosittain.

Viime vuosina on aktiivisesti pohdittu alueellisen liikuntakulttuurin tulevaisuutta ja suuntaa, koko aluetta koskevia suunnitelmia sekä kuntien välisiä kehittämishankkeita.

HLU kokosi kuntien johtavien liikuntaviranhaltijoiden esityksen pohjalta kehittämishankkeen ”Kunnallisen liikuntatoimen kehittäminen Tampereen kaupunkiseudulla” (1.5.2007). Hankkeen taustalla on laki kunta- ja palvelurakenneuudistuksesta (He 155/2006vp), missä alueen

maakuntakeskuskaupunkina toimii Tampere ja siihen yhdyskuntarakenteellisesti kuuluvia kuntia ovat Pirkkala, Lempäälä, Vesilahti, Nokia, Ylöjärvi, Kangasala ja Orivesi.

Hankkeen yhteenvedona ja sen keskeisiksi tavoitteiksi on määritelty seuraavat asiat:

- Laaditaan alueellinen liikuntastrategia.
- Joka kuntaan luodaan valtuuston vahvistama oma liikuntastrategia.
- Kuntasuunnitteluun ja kaavoitukseen aktiivinen osallistuminen
- Säännöllinen kehittämispäivä liikunnasta vastaaville viranhaltijoille vuosittain.
- Kehitetään sähköisiä palvelukonsepteja
- Luodaan yhteinen vakanssipankki
- Alueellinen, ylikunnallinen koulutus eri ammattiryhmille
- Liikunnan yhteinen perustelumateriaali
- Liikuntahallinnon vahvistaminen
- Liikunnan kansalaistoiminta ja yritystoiminta erotetaan selkeästi toisistaan

2 TULEVAISUUDEN SUUNTA JA TAVOITTEET

2.1 LIIKUNTAKULTTUURI JA SEN MUUTOKSET

Kangasala muuttuu. Uusia teitä, siltoja, asuinalueita ja päiväkoteja rakennetaan sekä kouluja saneerataan. Kangasalan kunnan lisääntyvä asukasmäärä tuo suuria haasteita myös liikuntapalveluiden kehittämiseksi. Liikunnalla on edessään merkittäviä hyvän kunnon ylläpitämiseen liittyviä tavoitteita, sillä suurten ikäluokkien siirtyessä eläkkeelle kasvavat samalla ikäihmisten liikuntapalveluiden tarpeet.

Myös lapsiperheiden lisääntynyt määrä, erityisesti uusilla asuinalueilla edellyttää liikuntasuunnittelun aktiivista otetta. Samoin keski-ikäistyvälle kuntalaiselle on kyettävä tarjoamaan harrastusvaihtoehtoja, kun elämäntilanne perheen, asunnon, työn ja oman kunnan muuttuessa tuo esiin kysymyksen ”Mitäs minä nyt tekisin?”. Liikuntatoimintaa järjestävät tahot jatkavat aktiivista toimintaansa ja tarvitsevat kunnan erilaisia tukitoimia sekä liikuntapaikkoja satojen kuntalaisten liikuttamiseen.

Liikuntalain tarkoituksena on edistää liikuntaa, kilpa- ja huippu-urheilua sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla. Lisäksi lain tarkoituksena on liikunnan avulla edistää tasa-arvoa ja suvaitsevaisuutta sekä tukea kulttuurien moninaisuutta ja ympäristön kestävä kehitystä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Hallitusohjelmassa liikunnalle määritetyt tavoitteet

Liikuntapolitiikalla edistetään väestön hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä elämänkaaren eri vaiheissa. Painopiste on lasten ja nuorten liikunnassa. Kunnissa pitää vahvistaa liikunnan paikallisen tason toimintaedellytyksiä sekä liikunnan laaja-alaista tasa-arvoa kansallisessa liikuntaohjelmassa määriteltävien suuntaviivojen mukaisesti. Liikunnan asemaa kunnallisena peruspalveluna tulee vahvistaa ja arkiliikunnan edellytyksiä parantaa. Lisäksi pitää tukea eettisen ja yhteiskuntavastuullisen sekä kansainväliseen menestykseen tähtäävän huippu-urheilun edellytyksiä.

Miten saada hallitusohjelman tavoitteet sisäistetyiksi koko Kangasalan kunnan organisaation tavoitteiksi? Se on suuri haaste koko kunnalle. Asenteiden on muututtava kaikilla tasoilla. Sangen usein ei ole edes kyse kohtuuttomasta taloudellisesta panostuksesta vaan enemmänkin asenteellisen ilmapiirin uudelleen harkinnasta.

Vapaaehtoinen urheiluseuratoiminta on merkittävä osa liikuntakulttuuriamme. Seurojen liikuntapalvelut ovat perinteisesti syntyneet suurelta osin talkoovoimin lähes ilmaiseksi tai ainakin markkinahintaa huomattavasti halvemmalla. Entä tulevaisuudessa? Loppuuko urheiluseuratoiminnalle tyypillinen talkootyö? Mitä haasteita kunnalle aiheuttaa urheiluseuratyön ammattimaistuminen?

Kuntalaiset vaativat jatkossa entistä parempia palveluita terveytensä ylläpitämiseen ja lastensa harrastamiseen. Vapaaehtoistyöstä vastanneet henkilöt ikääntyvät ja vähenevät. Tästä seuraa talkootyön osuuden väheneminen. Mikäli urheiluseuratoiminta ammattimaistuu, aiheuttaa se

vääjäämättä harrastajille lisäkustannuksia sekä asettaa kuntalaiset eriarvoiseen asemaan. Koko yhteiskunnan kannalta talkootyön tukeminen on kunnille erittäin edullista.

Kangasalan kunnan pitää jatkossa pystyä tukemaan urheiluseuratoimintaa suoria avustuksia lisäämällä sekä pitämällä liikuntapaikat hyväkuntoisina ja käyttäjille mahdollisimman kohtuuhintaisina. Liikuntatoiminnan koordinoitua varten pitää kunnassa jatkossakin olla henkilöitä, jotka tuottavat erityisesti kunto- ja terveystoimintapalveluita. Lisäksi kunnassa pitää olla yhteistyö- ja toimintaelin, joka toimii eri hallintokuntien ja eri toimijoiden välillä (kaavoitus, yhdyskuntatekniikka, tilapalvelu, koulutoimi, sosiaalitoimi, nuorisotoimi, terveystoimi, vanhusneuvosto, Kangasala-Opisto, urheiluseurat ja yksityinen sektori).

Liikuntakulttuurin tavoitteet

- Hallitusohjelman toteuttaminen koko Kangasalan kunnan organisaatiossa.
- Vahvistaa liikunnan asemaa yhtenä kunnallisena peruspalveluna.
- Liikuntalain hengen toteuttaminen.
- Liikuntamyönteisen ajattelutavan lisääminen.
- Varautua maanhankintapolitiikalla sekä kaavoituksella kasvavan kunnan haasteisiin.
- Urheiluseuratoiminnan tukeminen sekä taloudellisesti että toiminnallisesti.
- Liikuntapalveluita tuottavan organisaation aseman vahvistaminen.

2.2 LIIKUNTAKASVATUS

2.2.1 Päivähoito

Kasvava ja kehittyvä lapsi saa ensi kosketuksen liikuntaan kotien ohella päivähoitossa. Lasten motoriset taidot kehittyvät nopeasti juuri päivähoitokäisenä. Siksi onkin tärkeää, että opetuksessa on riittävästi liikuntaa sisältäen hyppyjä, loikkia, juoksua, kiipeilyä ym. vastaavaa liikunnallista toimintaa. Varhaiskasvattajilla on oltava käytössään riittävä, turvallinen ja monipuolinen liikunnan opetusvälineistö. Lisäksi päivähoitopaikat tulee sijoittaa turvalliseen ympäristöön, jossa on mahdollisuus runsaaseen päivittäiseen liikuntaan.

Päivähoidon tavoitteet

- Jokaisen päivähoitopaikan välittömässä läheisyydessä (alle viiden minuutin kävelymatka) tulee olla luistelukenttä, hiihtolatu, sisäliikuntatila ja lähiliikuntapuisto.
- Uusien yksiköiden rakentamisvaiheessa tulee huomioida liikunnan mahdollisuus.
- Jokaisessa hoitopaikassa tulee olla riittävästi sopivaa liikuntavälineistöä.
- Sisäliikuntatiloja pitää saada enemmän päivähoitoympäristöön.

2.2.2 Koulutoimi

Kouluilla on erittäin huomattava rooli lasten liikunnallisen elämäntavan oppimisessa. Oikein tarjottu liikuntaopetus asiallisissa tiloissa on kasvatuksen kannalta ensiarvoisen tärkeää. Koulujen liikuntaolosuhteet vaikuttavat merkittävästi paitsi oppilaiden liikuntakiinnostukseen, myös henkilökunnan motivaatiotasoon.

Kyselyjen mukaan koulujen liikunnalliset olosuhteet vaihtelivat erittäin paljon eri puolilla kuntaa. Ajoittain ei kunta pysty tarjoamaan lapsille edes hiihtolatuja koulun välittömään läheisyyteen, kun taas vastaavasti isommissa yksiköissä sisäliikuntamahdollisuudetkin ovat hyvässä kunnossa.

Kouluilla tehtyjen kyselyjen perusteella todettiin, että liikuntapaikkojen taso on hälyttävästi laskenut. Koulujen liikunnasta vastaavat henkilöt pitivät huolestuttavana myös peruskunnostuksien puuttumista ja uudisrakentamisen vähäistä määrää. Samoin toivottiin jo rakennetuissa sekä tulevaisuudessa hankkeissa uudenlaista ajattelua kalliiden investointien hyödyntämisessä.

Koulutoimen tavoitteet

- Jokaisen koulun välittömässä läheisyydessä (alle 5 minuutin kävelymatka) tulee olla seuraavat perusliikuntamahdollisuudet: yleisurheilulle suorituspaikkoja, pallokenttiä, riittävä sisäliikuntatila, luistelumahdollisuus, hiihtolatu.
- Liikuntapaikkojen peruskunnostukseen sekä hoitotasoon on panostettava lisää.
- Jäähallin käyttömahdollisuutta päiväsaikaan on lisättävä oleellisesti (myös kuljetuskustannukset huomioitava).
- Uimahallin koululaiskäyttöön on varauduttava riittävällä sekä ammattitaitoisella uimaopetushenkilöstöllä (myös kuljetuskustannukset huomioitava).
- Pikkolan alueelle on saatava uusi sisäliikuntatila/monitoimihalli, vähintään 1 000 m² (tarve kasvaa, mikäli lukion liikuntasali poistuu käytöstä mahdollisen lukion muuton myötä).
- Pikkolan alueelle on tehtävä tekonurmikenttä, koko 68 x 105 metriä

2.2.3 Nuorisotoimi

Kangasalan nuorisotyö ei järjestä säännöllisesti liikuntatoimintaa nuorille. Satunnaisina tapahtumina mainittakoon esim. ”Yösäbä”-turnaukset, joihin on osallistunut aina keskimäärin reilut 200 nuorta.

Valmiuksia liikuntatoiminnan lisäämiseksi on olemassa, mutta esteeksi muodostuu liikuntasalien puute. Iltojen kaikki vuorot on varattu seurojen tai muiden toimijoiden käyttöön.

Nuorisotoimen tavoitteet

- Liikuntasalivuoroja nuorisotyön käyttöön
- Nuorten toimintapuisto Pikkolan alueelle (kiipeilyseinä, skeittiparkki ym.).

2.2.4 Kangasalan vanhusneuvosto

Vanhusneuvosto edustaa kangasalalaisia eläkeläisjärjestöjä. Neuvosto järjestää yhdistystensä kautta monimuotoista toimintaa ikäihmisille.

Kangasalan vanhusneuvoston tavoitteet

- Sisäliikuntatiloja ikäihmisten käyttöön päiväsaikaan lisää
- Liikuntaesteettömyys huomioitava kaikessa liikuntapaikkasuunnittelussa sekä rakentamisessa
- Turvallisia ulkoilureittejä lisää
- Ohjattuja liikuntaryhmiä ikäihmisille lisää
- Uimahalliin ikäihmisille omia aikoja johon sisältyy mahdollisuus kuntosalin käyttöön

2.2.5 Kangasala-Opisto

Kangasala-Opisto on Kangasalan kunnassa varsin suuri liikuntatoimija. Opiston eri liikunnallisissa piireissä harrastaa yli 2 000 kuntalaista. Opisto järjestää lähes 1 500 tuntia terveystoimintaa.

Kangasala-Opiston kannalta suurimpina puutteina on todettu liikuntatilojen riittämättömyys (erityisesti aamulla ja päivällä ei soveltuvia tiloja ole käytännössä lainkaan), tiedonkulun heikkous ja ongelmat yhteiskäytössä olevien salien käytössä. Samoin on todettu ongelmia ilmaston säädöissä sekä tilojen siisteydessä.

Kangasala-Opiston tavoitteet

- Aamupäivä- sekä päiväkäyttöön lisää tiloja
- Tiedonkulku tehokkaammaksi
- Tilojen yhteiskäytön ongelmien poistaminen.

2.2.6 Urheiluseurojen Edustajisto

Urheiluseurojen Edustajiston valitsee seurakokous, ja sen toimintakausi on 1.5. - 30.4. Edustajistoon valitaan vuosittain seitsemän jäsentä, joiden tulee olla eri urheiluseuroista.

Järjestäytymiskokouksessaan edustajisto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Sihteerinä ja samalla aktiivisena ulkojäsenenä toimii kunnan vapaa-aikakoordinaattori. Edustajiston toiminta-ajatus on laaja-alaisen liikuntakulttuurin kehittäminen ja edistäminen Kangasalan kunnassa. Edustajistolla ei ole virallista päätäntävaltaa kunta- tai seuraorganisaatiossa.

Edustajiston jäsenet pyrkivät olemaan jatkuvasti yhteydessä toisiinsa ja käymään ajankohtaista keskustelua kunnan liikunta-asioista. Tarvittaessa puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja on

velvollinen kutsumaan edustajiston koolle, kuitenkin vähintään 4 kertaa vuodessa.

Edustajiston jäsenet ovat velvollisia pitämään yhteyttä oman seuransa hallitukseen/johtokuntaan ja jaostoihin sekä pitämään jäsenistöään ajantasalla käsiteltävistä asioista. Lisäksi on tärkeää kuunnella kuntalaisten yleistä keskustelua ja mielipiteitä Kangasalan liikunta-asioissa.

Urheiluseurojen Edustajiston tavoitteet

- Kyötikkälän alueen kehittäminen toimivaksi urheilukeskukseksi
- Kunnan reuna-alueiden liikuntamahdollisuuksien lisääminen
- Nykyisen liikuntapaikkaverkoston täydellinen peruskuntotarkastus ja epäkohtien korjaus.
- Liikuntapaikkaverkoston lisääminen kasvavan kunnan tarpeisiin sekä lajikohtaisten vaatimusten toteuttamiseen
- Kunnan imagoarvon tehokkaampi hyödyntäminen menestyvien urheilijoiden kautta
- Suuret toteutuvat hankkeet, esimerkiksi uimahalli, eivät saa vaikuttaa vähentävästi kunnan liikuntapaikkojen tuleviin ylläpitomäärärahoihin tai investointeihin
- Pikkolan alueen kehittäminen yhtenäiseksi liikuntapaikkakeskukseksi
- Liikuntapoliittisen ohjelman hyväksyminen Kangasalan kunnan valtuustossa
- Liikunnan arvostuksen kasvattaminen Kangasalla
- Henkilöstöressurssien lisääminen ennen kaikkea liikuntapaikkoja ylläpitävässä organisaatiossa sekä ennaltaehkäisevässä liikuntatyössä.

2.3 LIIKUNTATOIMINTA

2.3.1 Kunnan ohjaustoiminta

Erityisliikunnan päävastuu on kunnan liikuntapalveluilla. Lähtökohtana erityisliikunnan ohjauksessa on, että tasavertaisuuden periaate toteutuu. Lisäksi tarjonta ulotetaan kaikkiin väestöryhmiin siten, että osanottokynnys ei muodostu liian korkeaksi eivätkä osallistumiskustannukset nouse suuriksi.

Uimaopetusta järjestettiin kesällä 2009 seitsemällä uimarannalla yhteensä 16 koulujaksoa. Niihin osallistui noin 200 lasta. Alaikärajana oli viisi vuotta ja osallistuminen uimakouluun oli maksutonta. Aikuisten uimakouluja ei resurssipulan vuoksi ole pystytty järjestämään. Uimaopetus kouluissa on ollut kunkin koulun omassa harkinnassa ja annettujen resurssien mukaista.

Kangasalle keväällä 2009 valmistunut uimahalli toi uimaopetukseen merkittävän parannusmahdollisuuden, sillä jatkossa alkeisumakoulut voidaan kiinteämmin sijoittaa koulujen opetussuunnitelmiin ja jatko- sekä aikuisuimakoulujen järjestäminen on mahdollista ympäri vuoden. Uimahalli ei kuitenkaan poista kokonaan kesäisten rantauimakoulujen tarvetta.

Työkykyä ylläpitävällä toiminnalla tarkoitetaan kaikkea toimintaa, jolla työnantaja ja työntekijä sekä toiminnassa mukana olevat yhteisöt yhteistyössä pyrkivät edistämään ja tukemaan jokaisen työelämässä mukanaolevan työ- ja toimintakykyä työuran kaikissa vaiheissa. Kangasalan kunnassa TYKY-toiminta on organisoitu henkilöstöhallinnon kautta. Tehtävää hoitaa oto-työnä toimistosihteri. Kangasalan TYKY-toiminta tarjoaa monipuolista kunto- ja terveysliikuntaa kuntosalivuoroista vesivoimisteluun ja kuntotanssiin.

Kunnan ohjaustoiminta ja sen tavoitteet

- Vastata jatkossa erityisliikunnan tarpeisiin riittävällä sekä ammattitaitoisella henkilöstöllä
- Koulujen opetussuunnitelman mukaisen uimaopetuksen toteuttaminen uimahallissa
- Kysynnän mukainen rantauimakoulujen toteuttaminen
- Henkilöstön TYKY-toiminnan tehostaminen palkkaamalla esim. puolipäivätoiminen ohjaaja organisoimaan ja toteuttamaan toimintaa.

2.3.2 Terveysliikunta

Terveysliikuntaa on kaikki fyysinen aktiivisuus, jolla on myönteisiä vaikutuksia terveyteen. Sen tavoite ei ole suorituskyvyn parantaminen, vaan hyvän terveyskunnan saavuttaminen ja ylläpito. Kun terveyskunto on hyvä, ihminen suoriutuu päivittäisistä toimistaan väsymättä liikaa ja monien sairauksien riskit pysyvät kurissa.

Oleellinen osa Kangasalan kunnan hyvinvointistrategiaa tulisi olla terveyden edistäminen liikunnan avulla. Liikuntapalveluissa työskentelee terveysliikunnan parissa muiden töidensä ohella 1,5 vapaa-aikaohjaajaa. Esimerkiksi Pirkkalan kunnassa on kaksi päätoimista terveysliikunnan ohjaukseen erikoistunutta henkilöä ja useita vertaisohjaajia.

Hallitusohjelman mukaisesti kunnissa pitää vahvistaa liikunnan paikallisen tason toimintaedellytyksiä sekä liikunnan laaja-alaista tasa-arvoa kansallisessa liikuntaohjelmassa määriteltävien suuntaviivojen mukaisesti. Maankäyttöä suunnittelevilta edellytetään terveysliikunnan näkökulman huomioimista tehdessään varauksia liikuntapaikkarakentamiselle, lähiliikuntapaikoille, viheralueille, kevyen liikenteen väylille ja ulkoilureiteille.

Kunnan eri hallinnonalojen välistä terveysliikunnan yhteistyötä on mahdollisuus lisätä runsaasti. Keskeisiä yhteistyön esteitä ovat niukat henkilöstöresurssit, laatuvaihtelut, koordinaation puute, kiire ja välinpitämättömät asenteet. Liikuntatoimen sekä terveys- ja sosiaalitoimen yksiköiden voimavarojen vahvistaminen tai jopa osittainen yhdistäminen mahdollistaa linjakkaan terveysliikuntatyön. Myös järjestöjen joukossa on aktiivisia terveysliikunnan toimijoita, joiden kanssa yhteistyön parantaminen ja kehittäminen on suotavaa. Liikuntapalveluiden rooli on toimia laaja-alaisen terveysliikunnan koordinaattorina ja yhteistyöverkoston luojana.

Terveysliikunnan tavoitteet

- Toimivan yhteistyöverkoston luominen
- Terveysliikuntaa järjestävien tahojen toiminnan tukeminen taloudellisesti ja toiminnallisesti
- Terveysliikunnan huomioon ottaminen kaavoituksessa ja liikuntapaikkarakentamisessa
- Hallitusohjelman toteuttaminen.

2.3.3 Seuratoiminta

Seurat vastaavat urheiluharrastuksen herättämisestä ja urheilutoiminnan käytännön toteutuksesta paikallisella tasolla. Hyvin hoidettu seuratyö, ja seurojen välinen terve kilpailu turvaavat eri lajien harrastuksen, nostavat kansallista tasoa ja luovat edellytykset kansainväliselle menestykselle. Seurojen vastuulla ovat erityisesti nuorisourheilun ja huipulle tähtäävän valmennuksen edistäminen, valmentajien ja ohjaajien löytyminen ja kouluttaminen sekä kansallisen kilpailutoiminnan järjestäminen.

Seuratoiminta ja sen tavoitteet

- Perusliikuntapaikkojen maksuttomuus käyttäjille
- Vuosiavustusmäärärahojen kasvattaminen
- Nykyisen liikuntapaikkaverkoston peruskunnostus
- Suunnistuskarttamäärärahojen vakiinnuttaminen budjetissa
- Uusi sisäliikuntahalli, vähintään 1 000 m²
- Tekonurmikenttä, vähintään 68 x 105 metriä
- Kunnan imagon parantaminen näkyvällä ja menestyvällä seuratoiminnalla
- Urheiluseurojen edustajiston työn jatkaminen ja edelleen kehittäminen.

2.3.4 Kilpa- ja huippu-urheilu

Kilpa- ja huippu-urheilu ovat osa liikuntakulttuuria. Eri muodoissaan tähän kuuluvat lasten ja nuorten urheilu sekä virkistys- ja kuntoliikunta. Huippu-urheilusta voidaan erottaa huipulle tähtäävä nuorten valmennus ja varsinainen huippu-urheilu. Huippu-urheilun toteuttajia ovat urheilijat ja heidän valmentajansa sekä urheiluseurat. Kangasalla valtakunnallisesti menestyneitä lajeja ovat olleet mm. suunnistus, lentopallo, yleisurheilu, melonta sekä ratsastus. Kunnan imagon kannalta tunnetut huippu-urheilijat ovat tärkeitä.

Kilpa- ja huippu-urheilun tavoitteet

- Perusliikuntapaikkojen maksuttomuus käyttäjille
- Vuosiavustusmäärärahojen kasvattaminen
- Nykyisen liikuntapaikkaverkoston peruskunnostus
- Suunnistuskarttamäärärahojen vakiinnuttaminen budjetissa
- Uusi sisäliikuntahalli, vähintään 1000 m²
- Tekonurmikenttä, vähintään 68 x 105 metriä

- Kohdeavustuksien tason korottaminen
- Kunnan imagon parantaminen näkyvällä ja menestyvällä kilpa- ja huippu-urheilulla
- Yksilöille ja joukkueille kunnollisten ja riittävien harjoitusolosuhteiden turvaaminen.

2.4 TOIMINTAORGANISAATIO

2.4.1 Liikuntapaikkojen käyttö ja kunnossapito

Kangasalan kunnan sisällä liikuntatoimintaa harjoitetaan monilla eri sektoreilla. Kouluissa, terveys- ja sosiaalisektorilla, nuorisotyössä ja jopa henkilöstöhallinnolla liikunta sisältyy perustoimintaan täydentävänä tai siihen kuuluvana osana. Liikunta on väline tai keino toteuttaa toiminta-ajatuksia ja päämääriä.

Kuntastrategiassa tulee liikunnalla olla jatkossa huomattavasti merkittävämpi rooli. Liikunnan tuomat positiiviset ennaltaehkäisevät vaikutukset tulee jokaisen sektorin sisällyttää tärkeimpiin tavoitteisiinsa tulevissa toimintamalleissaan. Kangasalan kunnassa käytetty liikuntapalveluiden ja teknisen toimen työnjako sisältää välikäsiä, takkuavaa tiedonkulkua ja työnjaon vaikeuksia. Liikuntapaikoista vastaavan teknisen toimen resursseihin nähden liian laaja tehtäväkenttä aiheuttaa sen, että liikuntapalveluiden, järjestöjen ja aktiiviliikkujien asiantuntemus ja tarpeet saattavat jäädä liikuntapaikkojen hoidossa sekä suunnittelussa vähälle huomiolle. Koko liikunnan ansaitsema arvostus kärsii, jos kokonaispaketti ei toimi parhaalla mahdollisella tavalla. Tehtävien selkiyttämiseksi on jatkossa liikuntapalveluiden tuottaminen hoidettava keskitetysti yhden hallintokunnan toimesta tai työnjakoa ja vastuukysymyksiä selkeytettävä. Samoin on jatkossa huolehdittava siitä, että liikuntapalveluiden tuottamiseen on käytettävissä tarpeisiin nähden riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö.

2.4.2 Hallinto

Kangasalan liikuntapalvelut kuuluvat hyvinvointipalveluiden toimialaan ja hallinnollisesti sivistyskeskukseen. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa liikunta-asioiden esittelijänä toimii sivistystoimenjohtaja ja talous- sekä kuntastrategiaan liittyvissä asioissa toimialajohtaja. Vapaa-aikapalveluiden vastuuhenkilönä on vapaa-aikakoordinaattori, joka valmistelee liikuntaan liittyvät lautakunta-asiat.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan asemaa ja arvostusta tulee vahvistaa liikunnan omana asiantuntijaelimenä.

Kunnan liikunnallisten palveluiden merkitystä tulee korostaa ja pyrkiä määrätietoiseen kehitystyöhön.

Toimintaorganisaation tavoitteet

- Kuntastrategiassa liikunnan painotuksen lisääminen

- Liikuntapalveluiden määrätietoinen kehittäminen
- Liikuntapaikoista vastaavan kenttähenkilöstön siirtäminen liikuntapalveluiden alaisuuteen tai eriyttäminen omaksi toiminnalliseksi yksiköksi teknisen keskuksen alaisuudessa
- Oman liikuntapaikoista ja niiden kehittämisestä vastaavan työnjohtajan työsuhteen perustaminen liikuntapalveluiden tai teknisen keskuksen alaisuuteen.

3 LIKUNNAN OLOSUHTEET

3.1 RAKENTAMINEN JA KUNNOSSAPITO

Nykyisten liikuntapaikkojen painopiste on päivittäisessä hoitotyössä ja peruskunnostuksissa. Olemassa olevien ja uusien kohteiden suunnittelussa sekä rakentamisessa painopisteen tulee olla perusliikuntapaikoissa, joissa tärkeitä tekijöitä ovat saavutettavuus, kysyntä ja monikäyttöisyys.

Saavutettavuudella tarkoitetaan ensisijaisesti sitä, että kohteet sijoitetaan koulujen välittömään läheisyyteen, jonne asutuskin yleensä keskittyy. Koulut takaavat hyvän kysynnän. Monikäyttöisyydellä on varmistettava, että tiloja voivat käyttää useat eri toimialat, lajit ja väestöryhmät. Rakennettaville tiloille pitää jo suunnitteluvaiheessa varata riittävästi resursseja hyvään huoltotyöhön sekä kunnossapitoon. Näin taataan tilojen käyttökelpoisuus, turvallisuus ja pitkä käyttöikä. Uusien kohteiden rakentamisessa on huolehdittava siitä, että ne tulevat mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön ja otettava erityisesti huomioon koulujen tarpeet. Niiden sijoittelussa on pyrittävä keskittämiseen. Näin menetellen saavutettavuus paranee sekä kohteiden synergiaedut voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla.

Kangasalan kunnassa on valmistunut kenttien ja niiden huoltorakennusten tilaa selvittävä raportti 11.5.2007. Kentät ja niiden huoltorakennukset raportti käsiteltiin vapaa-aikalautakunnassa 12.9.2007 (VAP 39 §). Raportti antaa kattavan kokonaiskäsityksen Kangasalan ulkokenttien ja huoltorakennusten tilasta. Raportin perusteella kehitettävää on paljon varsinkin huoltorakennusten osalta. Tämä tulee ottaa huomioon liikuntapaikkojen peruskunnostuksissa, hoitotyössä sekä uusissa investoinneissa.

Organisaatiota on kehitettävä siihen suuntaan, että tiedonkulku paranee, tehokkuus ja laatu lisääntyvät ja henkilöstön motivaatio paranee. Perustehtävät hoidetaan edelleen kunnan omana työnä ja ulkoistamista käytetään, kun se on kaluston tai erillisosaamisen kannalta tarpeellista.

Rakentamisen ja kunnossapidon tavoitteet

- Liikuntapaikkojen hoito siirtyy liikuntapalveluille tai eriytetään omaksi toiminnalliseksi yksiköksi teknisen keskuksen alaisuudessa.
- Liikuntapaikkojen hoitoa suoritetaan vilkkaimpina kausina vuorotyönä.
- Liikuntatilat on oikein kohdennettu ja käyttöaste on korkea.
- Tehostetaan kuntarajat ylittävää, seutukunnallista suunnittelua sekä rakentamista.
- Kenttähenkilöstön koulutusta sekä motivaatiota tehostetaan.
- Kentät ja niiden huoltorakennukset raportin toimenpide-ehdotusten toteuttaminen

3.2 INVESTOINTIKOhteet

Kangasalan kunnan voimakkaasta kasvusta johtuen liikuntapaikkarakentaminen on jäänyt toissijaiseen asemaan. Isot yksittäiset investoinnit eivät saa vaikuttaa vähentävästi muiden tarpeellisten liikuntapaikkojen investointien määrään. On laadittava seuraaville vuosille

liikuntapaikkainvestointisuunnitelma, joka perustuu tässä selvityksessä esille tulleisiin tarpeisiin. Seuraavassa on eriteltyinä kohteet, joita voidaan pitää erityisen ajankohtaisina.

Pikkolan alueen kehittäminen liikunnalliseksi keskuksiksi

- Uuden liikuntahallin (vähintään 1000m²) sijoittaminen alueelle kasvavan kysynnän tarpeisiin. Lisäksi on huomioitava lukion liikuntasalin mahdollinen poistuminen käytöstä.
- Tekonurmikenttä (68 m x 105 m) kasvaneiden käyttäjämäärien tarpeisiin, samalla peli- ja harjoituskautta voidaan oleellisesti pidentää.
- Paikkakunnan vahvojen luisteluperinteiden myötä pikaluistelukenttä tulee säilyttää nykyisellä paikallaan. Mikäli kirkonkylän keskustan käyttötarkoitus muuttuu, on Pikkolan alueella varauduttava uuden kentän sijoittamiseen. Hanke voidaan toteuttaa joko kunnallisena tai seutukunnallisena yhteistyönä.
- Ilmaston lämpenemisen myötä ulkoluistelukausi on oleellisesti lyhentynyt. Heikentyneistä olosuhteista ovat eniten kärsineet koulut ja niiden luisteluopetus.
- Kangasalan jäähallin päiväkäyttöä tulee tehostaa siten, että koulut pääsevät osallisiksi hallin tasaisista olosuhteista. Lisäksi tarvitaan rinnalle tekojääkenttä, joka palvelee sekä koululaisia että ilta- ja viikonloppukäyttäjiä.
- Alueen kokonaisvaltaisen toimivuuden kannalta tulee sijoittaa nykyiset ns. yläkentän toiminnot (talvella kaukalot, kesällä tenniskentät) uuden liikuntahallin ja tekonurmikentän välittömään läheisyyteen.
- Pikkolan alueelle on varattava alueen kokonaissuunnitelmaa laadittaessa paikka skeittiparkille, jonka yhteyteen voidaan sijoittaa esimerkiksi kiipeilyseinä, minigolfrata tai muita vastaavia aktiviteettejä.

Kyötikkälän urheilukeskuksen kehittäminen

- Alueelle on rakennettava lisää paikoitustilaa, ongelma paheni kun uusi jalkapallokenttä rakennettiin.
- Huoltotilojen lisääminen sekä kenttähenkilöstön että harrastus- ja kilpailutoiminnan tarpeisiin, varsinkin talvisaikaan suksien huolto on ongelmallista.
- On rakennettava uusi osittain katettu katsomo, vanha pahoin kulunut ja epäkäytännöllinen.
- Latuvalaistuksen lisääminen hiihtotoiminnan edistämiseksi, parantaa oleellisesti harrastus- ja etenkin kilpailutoiminnan toteuttamista.
- Koko alueen aitaaminen soveltuvien osien ja etenkin uuden jalkapallokentän ympärille.

Vatjalan alueen kehittäminen

- Nattarin pallokentän ja kaukalon säilyttäminen
- Pitkäjärven koulun palloilukentän kehittäminen vastaamaan koulun ja alueen tarpeita esim. lähiliikuntakenttä (talvella myös kaukalo).

- Lempäälän ja Kangasalan yhdistävä lähes 60 kilometrin pituinen vaellusreitti (Kangasalla Kaarinanpolku, Lempäälässä Birgitanpolku) kulkee Vatialan alueen lävitse. Reitiltä on myös yhteys Tampereen liikuntareiteille. Kaarinanpolun kulku Vatialan alueella on jatkossa turvattava ja huomioitava uusia asuinalueita suunniteltaessa.

Latureitit

- Haviseva-Suinula-alueelle on rakennettava valaistua latupohjaa, johon on mahdollista ajaa latu sekä luistelu- että perinteistä hiihtoa varten. Reitin keskipisteenä toimii Havisevan koulu ja siltä tulee olla yhteys Ruutanaan ja sitä kautta Kangasalan muuhun latuverkoston.
- Kangasalan ja Tampereen yhdistävän latupohjan kehittäminen ja valaistuksen rakentaminen puuttuvalta osuudelta.
- Sahalahden alueelle on rakennettava lisää valaistua latupohjaa, johon on mahdollista ajaa latu sekä luistelu- että perinteistä hiihtoa varten. Nykyisin on käytössä valaistuna vain 1,6 km:n lenkki.
- Etelä-Kangasalan latureittien turvaaminen jatkossa sekä yhteyden vakiinnuttaminen Kisapirtille ja myös sitä kautta Tampereen latuverkkoon.

Suunnistuskartat

Kangasalla on pitkät ja menestykselliset perinteet suunnistuksessa. Harrastajamäärät ovat suuria ja toiminta on määrätietoista. Toiminnan turvaamiseksi kunnan pitää tukea harrastusta erillisillä karttamäärärahoilla.

Kartta on suunnistajan liikuntapaikka ja siksi on perusteltua puhua investointikohteesta.

Karttamäärärahan suuruus tulee vuosittain tarkistaa yhteistyössä suunnistusseurojen kanssa.

Lähiliikuntakentät

Kangasalla tarvitaan eri asukaskeskittymien yhteyteen lähiliikuntakenttiä, joissa mahdollistuu erilaiset toiminnot. Sopiva kentän koko aidattuna on noin 30 m x 60 m tekonurmipinnoitteisena. Kentällä on mahdollista pelata esimerkiksi katukorista, - sählyä, erilaisia jalkapallon pienpelejä, tennistä, sulkapalloa, lentopalloa ym. kesälajeja. Talvisin alue toimii luistelukenttänä.

Lähiliikuntakenttiä tarvitaan ensisijaisesti Pitkäjärven, Sariolan ja Ruutanan koulujen yhteyteen.

Suunnitelmakauden aikana rakennetaan paljon kunnan voimakkaan väestönkasvun takia. Kaavoituksella sekä tehokkaalla suunnittelulla on turvattava erityisesti uusien alueiden koulujen liikuntapaikat, lähiliikuntapaikat, turvalliset liikenneyhteydet sekä ulkoilureitit. Erityiskohteet sekä suuret hankkeet on jatkossa keskitettävä.

4 TALOUS JA MARKKINOINTI

4.1 HINNOITTELU

Kunnan liikuntapalvelut toimivat tiiviissä ja hyvässä yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Pääsääntöisesti urheiluseurojen avulla toteutettava liikuntakasvatustyö eri muodoissaan on yhteiskunnalle erittäin edullista. Aikaisemmin tämän selvityksen kohdassa, jossa esitellään seurojen toimintaa, asia voidaan todeta yksiselitteisesti. Sadat vapaaehtoiset toimijat liikuttavat tuhansia kuntalaisia eri yhteyksissä.

Kunnan liikuntapaikkojen hinnoittelupolitiikan lähtökohta on, että liikuntapalvelut ovat osa kunnan peruspalvelua. Niiden saatavuus on turvattava kaikille tasapuolisesti. Perusliikuntapaikat tulee pitää käyttäjille maksuttomina. Luistinradat, kaukalot, urheilukentät, hiihtoladut sekä ulkoilureitit mielletään kohteiksi, joissa voidaan soveltaa ”joka miehen oikeuksia”. Erityispalveluista voidaan periä taksoja, jotka täytyy pitää kohtuuhintaisina. Maksuja voidaan porrastaa käyttäjäryhmien ja käyttöaikojen suhteen. Mikäli yksityiset ja kunnalliset liikuntapaikat ovat kilpailuasetelmassa, huomioidaan kilpailuviraston asettamat säädökset ja mahdolliset tehdyt ennakkopäätökset. Kunnan ulkopuolelta tuleville käyttäjille voidaan määritellä korkeammat maksut. Alueellisesti tulee pyrkiä seutukunnalliseen liikuntapaikkojen käyttöpolitiikkaan, missä maksuasiana on yksi keskeinen ratkaistava asia.

Kangasalla tärkeintä on ollut pitää eri perusliikuntapaikat käyttäjilleen maksuttomina tai korkeintaan kohtuuhintaisina. Joistakin perusliikuntamuotoihin kuulumattomista lajeista käyttäjille on määritelty kustannuksia vastaava hinta (esimerkkinä Sahalahden kuntosali sekä sulkapallo). Samoin Pitkäjärven liikuntahalliin on tällä hetkellä olemassa hinnoittelu yksittäisissä viikonlopputapahtumissa. Kuntosalin käytöstä urheiluseuroilta veloitetaan kausimaksu.

Urheiluseuroja tuetaan jakamalla suoraa rahallista avustusta hakemusten perusteella. Painopiste avustuspäätöksiä tehtäessä on lasten ja nuorten toiminnan tukemisessa. Vuonna 2009 Kangasalla jaettiin erilaisia avustuksia jokaista asukasta kohden noin 3,3 euroa. Määrä on keskimäärin noin 30 % pienempi kuin muissa Tampereen kehyskunnissa.

Hinnoittelun tavoitteet

- Perusliikuntapaikat tulee pitää käyttäjilleen maksuttomina.
- Erikoispalvelut tulee hinnoitella käyttäjilleen kohtuuhintaisiksi.
- Seutukunnallista hinnoittelua on edelleen kehitettävä.

4.2 SISÄISET VUOKRAT

Liikuntapalvelut eivät tällä hetkellä maksa sisäistä vuokraa liikuntaan käytettävistä sisätiloista, nuorisotiloja lukuun ottamatta. Liikuntasaleista sisäistä vuokraa maksavat koulut ja muista esim. ulkoliikuntapaikkojen huoltorakennuksista yhdyskuntatekniikka.

4.3 MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ

Markkinoinnilla ja viestinnällä tiedotetaan liikuntapalvelujen erilaisesta tarjonnasta kuten

- eri liikuntatilojen vaihtoehtoista
- erilaisista hakemusmenettelyistä (liikuntatilavuorot, avustukset jne.)
- tapahtumatiedoista
- seuratarjonnasta
- ajankohtaisista asioista.

Liikuntapalvelujen markkinoinnissa ja viestinnässä on käytetty perinteisiä menetelmiä. Asiat on tuotu julki lehti-ilmoittelulla, ns. tolppamainonnalla sekä käyttämällä erilaisia maksuttomia tapahtumakalenterivaihtoehtoja. Urheiluseuroja on lisäksi tiedotettu suoralla kirjekontaktilla. Viime vuosina kotisivujen käyttöä on määrätietoisesti kehitetty, ja niiden osuus tulee jatkossa vain lisääntymään.

Markkinoinnin ja viestinnän tavoitteet

- turvata kuntalaisten tasapuolinen tiedonsaanti kehittämällä sekä jatkamalla nykyistä tiedotusjärjestelmää siten, että kunnan kotisivujen käyttöä pyritään entisestään hyödyntämään ja lisäämään ohjelmakauden aikana
- kehittää sähköistä hakemusmenettelyä siten, että ohjelmakauden aikana siirrytään kokonaan sähköiseen hakemusmenettelyyn erilaisten vuoro- tai avustushakujen yhteydessä
- hyödyntää yleisesti sähköisiä mahdollisuuksia perinteisten rinnalla seuraten samalla kunnan yleistä markkinointi- ja viestintäpolitiikkaa.

5 YHTEENVETO

5.1 TOIMINTA-AJATUS

Kangasalan kunnan liikuntapalveluita voidaan perustellusti tarkastella osana seuraavia kokonaisuuksia:

- liikuntapolitiikkaa
- hyvinvointipolitiikkaa
- elinkeinopolitiikkaa
- matkailupolitiikkaa
- sivistys- ja koulutuspolitiikkaa
- henkilöstöpolitiikkaa
- sosiaali- ja terveystaloudellista politiikkaa
- työllisyyspolitiikkaa
- kansainvälisyyspolitiikkaa.

Kangasalan kunnan liikuntapalveluiden tehtävä on toimia kuntalaisten hyväksi tukemalla erimuotoista kansalaistoimintaa, järjestämällä erityisryhmien ja terveystalouden palveluja sekä luomalla liikunnan harrastamiselle kuntalaisten kannalta mahdollisimman tasapuoliset olosuhteet. Kaikilla tulee olla mahdollisuus liikunnan harrastamiseen kunnan ylläpitämillä, hoidetuilla perusliikuntapaikoilla tasapuolisesti sekä maksuttomasti.

Urheiluseurojen toimintaa tulee tukea eri menetelmillä, ja liikuntapalveluista on tiedotettava monimuotoisesti sekä tasapuolisesti. Liikuntapalveluiden tehtävänä on toimia yhteistyöelimenä, koordinaattorina sekä oman alueensa asiantuntijaelimenä kehitettäessä kunnan liikuntapalveluita.

Liikunnan asemaa Kangasalan kunnassa tulee määrätietoisesti kehittää sekä lisätä sen arvostusta. Paras tulos saadaan eri toimijoiden yhteistyöllä ja ymmärtämällä eri sektoreiden tarpeet ja toiveet pyrittäessä kokonaisuuteen.

Kuntaa kehitettäessä on aktiivisesti oltava yhteydessä kaavoitukseen ja kuntasuunnitteluun sekä saatava oma asiantuntijaääni kuuluville hyvissä ajoin.

5.2 SEUDULLISEN YHTEISTYÖN TAVOITTEET

Hämeen Liikunta ja Urheilu (HLU) yhdessä Tampereen sekä sen kehyskuntien kanssa (Pirkkala, Lempäälä, Vesilahti, Nokia, Ylöjärvi, Orivesi ja Kangasala) ovat keuhäällä 2007 kirjanneet seudulliselle toiminnalle seuraavia tavoitteita:

- Laaditaan alueellinen liikuntastrategia

- Joka kuntaan luodaan valtuuston vahvistama oma liikuntastrategia
- Kuntasuunnitteluun ja kaavoitukseen aktiivinen osallistuminen
- Säännöllinen kehittämisspäivä liikunnasta vastaaville viranhaltijoille vuosittain
- Kehitetään sähköisiä palvelukonsepteja
- Luodaan yhteinen vakanssipankki
- Alueellinen, ylikunnallinen koulutus eri ammattiryhmille
- Liikunnan yhteinen perustelumateriaali
- Liikuntahallinnon vahvistaminen
- Liikunnan kansalaistoiminta ja yritystoiminta erotetaan selkeästi toisistaan

5.3 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Kangasalan kunnalla ei ole ollut säännöllistä kansainvälistä liikuntatoimintaa. Asia on ollut jossain määrin ajankohtainen esimerkiksi ystäväkuntavierailujen yhteydessä, jolloin tarvittaessa on järjestetty erimuotoista liikuntaa.

Liikuntapalveluiden talousarviossa ei ole varauduttu kansainväliseen toimintaan, vaan kustannuksista ovat tarvittaessa vastanneet muut sektorit.

KANGASALA – LIIKUNTA JOKA VUODENAJALLE!

LÄHTEET

Kangasalan kunta / hallintokeskus
Kangasalan kunta / kaavoitus
Kangasalan kunta / koulutoimi
Kangasalan kunta / päivähoito
Ylöjärven kaupunki / liikuntapalvelut
Pirkkalan kunta / liikuntatoimi
Lempäälän kunta / liikuntapalvelut
Nokian kaupunki / liikuntapalvelut
Valkeakosken kaupunki / liikunta
Hämeen Liikunta ja Urheilu

Liikuntaseurojen toimintayhteenvetoverailu 2009 (toteutunut toiminta 2008)
Kentät ja niiden huoltorakennukset raportti 2007
Kunnallisen liikuntatoimen kehittäminen Tampereen kaupunkiseudulla 2007 (HLU)
Liikuntalaki 1998
Hallitusohjelma 2007

Kyselylomakkeet:

Kangasalan kunta / yhdyskuntatekniikka
Kangasalan kunta / tilapalvelu
Kangasalan kunta / kaavoitus
Kangasalan kunta / koulutoimi
Kangasalan kunta / nuorisotyö
Kangasalan kunta / päivähoito
Kangasalan terveyskeskus / kuntoutus
Kangasala-Opisto
Kangasalan vanhusneuvosto
Kangasalan Urheiluseurojen Edustajisto

<http://ku-68.sporttisaitti.com/>
<http://www.kangasalankisa.fi/>

LIITTEET

Liite 1 Kyselylomake Kangasalan kunnan yhdyskuntatekniikka ja tilapalvelu

Liite 2 Kyselylomake Kangasalan kunnan kaavoitus

Liite 3 Kyselylomake koulutoimi, päivähoito, nuorisotyö, Kangasala-Opisto, Kangasalan vanhusneuvosto

Liite 4 Kyselylomake Kangasalan seudun terveystieteiden kuntayhtymä / kuntoutus

Liite 5 Kyselylomake Kangasalan urheiluseurojen edustajisto

Liite 1**KANGASALAN KUNNAN LIIKUNTAPOLIITTINEN OHJELMA 2009 – 2013**

Kangasalan kunnan yhdyskuntatekniikka ja tilapalvelu

Pyydämme teitä tarkastelemaan oheisia kysymyksiä oman toimialueenne kannalta. Toivomme mahdollisimman tiiviitä yhteenvetoja.

Kirjoittakaa vastauksenne paperille tai sähköisesti ja toimittakaa se meille viimeistään pe 22.2.2008. Palautusosoite on KANGASALAN KUNTA / vapaa-aikapalvelut Jarno Schutskoff Myllystenpohjantie 1, 36200 KANGASALA. Sähköpostitse jarno.schutskoff@kangasala.fi.

1. ONKO TOIMIALUEENNE KANNALTA NYKYISESSÄ KANGASALAN LIIKUNTAPALVELUIDEN TUOTTAJAMALLISSA VAPAA-AIKAPALVELUT – YHDYSKUNTATEKNIikka – TILAPALVELUT KEHITETTÄVÄÄ?
2. MITEN KOETTE NYKYISET HENKILÖSTÖRESURSSINNE. VASTAAVATKO NE RIITTÄVÄSTI NYKYPÄIVÄN LIIKUNTAPALVELUIDEN KÄYTTÄJIEN TARPEISIIN?
3. KANGASALA KASVAA USEAMMAN SADAN HENKILÖN VUOSIVAUHTIA. LIIKUNNALLISTEN TARPEIDEN OLETETAAN KASVAVAN SAMAA TAHTIA. LAADUKAS LIIKUNTAPAIIKKAVERKOSTO ON USEALLE KUNNALLE ”NÄYTEIKKUNA” ULOSPÄIN. MILLAISENA TE NÄETTE TOIMIALUEENNE KANNALTA LIIKKUVAN KANGASALAN VUONNA 2013?
4. ONKO TEILLÄ TOIMIALUEENNE KANNALTA MUITA AJATUKSIA/ODOTUKSIA NYT VALMISTELTAVAAN LIIKUNTAPAIIKKAOHJELMAAN VUOSILLE 2009 – 2013?

MIELIPITEENNE ON TÄRKEÄ. KIITOKSET YHTEISTYÖSTÄ!

Liite 2**KANGASALAN KUNNAN LIIKUNTAPOLIITTINEN OHJELMA 2009 – 2013**

Kangasalan kunnan kaavoitus

Pyydämme teitä tarkastelemaan oheisia kysymyksiä oman toimialueenne kannalta. Toivomme mahdollisimman tiiviitä yhteenvetoja.

Kirjoittakaa vastauksenne paperille tai sähköisesti ja toimittakaa se meille viimeistään pe 22.2.2008. Palautusosoite on KANGASALAN KUNTA / vapaa-aikapalvelut Jarno Schutskoff Myllystenpohjantie 1, 36200 KANGASALA. Sähköpostitse jarno.schutskoff@kangasala.fi.

1. MITEN KAAVOITUS ON KOKENUT YHTEISTYÖN LIIKUNTAPAIKKOJA HALLINNOIVIEN ERI TAHOJEN KANSSA?

2. LIIKUNTAPAIKKAVERKOSTON HAJARAKENTAMINEN ON TUNNETUSTI HANKALAA JA SEN MYÖTÄ TALOUDELLISESTI KALLISTA. KUINKA HAASTEELLISENA KAAVOITUS NÄKEE KANGASALAN KUNNAN MAANHANKINTAPOLITIIKAN TURVALLISEN, TALOUDELLISEN JA TOIMINNALLISEN LIIKUNTAPAIKKAVERKOSTON KEHITTÄMISEN NÄKÖKULMASTA?

3. KANGASALA KASVAA USEAMMAN SADAN HENKILÖN VUOSIVAUHTIA. LIIKUNNALLISTEN TARPEIDEN OLETETAAN KASVAVAN SAMAA TAHTIA. LAADUKAS LIIKUNTAPAIKKAVERKOSTO ON USEALLE KUNNALLE ”NÄYTEIKKUNA” ULOSPÄIN. MILLAISENA TE NÄETTE TOIMIALUEENNE KANNALTA LIIKKUVAN KANGASALAN VUONNA 2013?

4. ONKO TEILLÄ TOIMIALUEENNE KANNALTA MUITA AJATUKSIA/ODOTUKSIA NYT VALMISTELTAVAAN LIIKUNTAPAIKKAOHJELMAAN VUOSILLE 2009 – 2013?

MIELIPITEENNE ON TÄRKEÄ. KIITOKSET YHTEISTYÖSTÄ!

Liite 3**KANGASALAN KUNNAN LIIKUNTAPOLIITTINEN OHJELMA 2009 – 2013**

Kangasalan kunnan koulutoimi
Kangasalan kunnan päivähoito
Kangasalan kunnan nuorisotyö
Kangasala-Opisto
Kangasalan vanhusneuvosto

Pyydämme teitä tarkastelemaan oheisia kysymyksiä oman toimialueenne kannalta kokonaisvaltaisesti huomioimalla sekä sisä- että ulkoliikuntatarpeet. Toivomme mahdollisimman tiiviitä yhteenvetoja.

Kirjoittakaa vastauksenne paperille tai sähköisesti ja toimittakaa se/ne meille viimeistään pe 22.2.2008. Urheiluseurojen edustajiston osalta vastausaika on maaliskuun 2008 loppuun mennessä. Palautusosoite on KANGASALAN KUNTA / vapaa-aikapalvelut Jarno Schutskoff myllystenpohjantie 1, 36200 KANGASALA. Sähköpostitse jarno.schutskoff@kangasala.fi.

1. VASTAAKO NYKYINEN LIIKUNTAPAIIKKAVERKOSTO TÄLLÄ HETKELLÄ TOIMIALUEENNE TARPEISIIN RIITTÄVÄSTI?

2. VASTAAKO NYKYINEN LIIKUNTAPAIIKKOJEN KUNNOSSAPITOJÄRJESTELMÄ TOIMIALUEENNE TARPEISIIN RIITTÄVÄSTI?

3. MITKÄ OVAT TOIMIALUEENNE KANNALTA TÄRKEIMMÄT TOIVEET/HAASTEET TULEVAISUUDESSA LIIKUNTAPAIIKKAVERKOSTON SUHTEEN?

4. ONKO TEILLÄ TOIMIALUEENNE KANNALTA MUITA AJATUKSIA/ODOTUKSIA NYT VALMISTELTAVAAN LIIKUNTAPAIIKKAOHJELMAAN?

MIELIPITEENNE ON TÄRKEÄ. KIITOKSET YHTEISTYÖSTÄ!

Liite 4**KANGASALAN KUNNAN LIIKUNTAPOLIITTINEN OHJELMA 2009 – 2013**

Kangasalan terveystakeskus / kuntoutus

Pyydämme teitä tarkastelemaan oheisia kysymyksiä oman toimialueenne kannalta. Toivomme mahdollisimman tiiviitä yhteenvetoja.

Kirjoittakaa vastauksenne paperille tai sähköisesti ja toimittakaa se meille viimeistään pe 22.2.2008. Palautusosoite on KANGASALAN KUNTA / vapaa-aikapalvelut Jarno Schutskoff Myllystenpohjantie 1, 36200 KANGASALA. Sähköpostitse jarno.schutskoff@kangasala.fi.

1. PALVELEEKO NYKYINEN KANGASALAN LIIKUNTAPAIKKAVERKOSTO TOIMIALUEENNE TARPEITA RIITTÄVÄSTI?

2. MITEN TOIMIALUEENNE ON KOKENUT NYKYISEN YHTEISTYÖN LIIKUNTAPAIKKOJA HALLINNOIVIEN (TILAPALVELU, YHDYSKUNTATEKNIikka, KAAVOITUS, KOULUTOIMI, VAPAA-AIKAPALVELUT, YKSITYINEN SEKTORI) TAHOJEN KANSSA?

3. ONKO TEILLÄ TOIMIALUEENNE KANNALTA MUITA AJATUKSIA/ODOTUKSIA NYT VALMISTELTAVAAN LIIKUNTAPAIKKAOHJELMAAN VUOSILLE 2009 – 2013?

MIELIPITEENNE ON TÄRKEÄ. KIITOKSET YHTEISTYÖSTÄ!

Liite 5**KANGASALAN KUNNAN LIIKUNTAPOLIITTINEN OHJELMA 2009 – 2013**

Kangasalan urheiluseurojen edustajisto

Pyydämme teitä tarkastelemaan oheisia kysymyksiä oman toimialueenne kannalta kokonaisvaltaisesti huomioimalla sekä sisä- että ulkoliikuntatarpeet. Toivomme mahdollisimman tiiviitä yhteenvedoja.

Kirjoittakaa vastauksenne paperille tai sähköisesti ja toimittakaa se/ne meille viimeistään pe 22.2.2008. Urheiluseurojen edustajiston osalta vastausaika on maaliskuun 2008 loppuun mennessä. Palautusosoite on KANGASALAN KUNTA / vapaa-aikapalvelut Jarno Schutskoff Myllystenpohjantie 1, 36200 KANGASALA. Sähköpostitse jarno.schutskoff@kangasala.fi.

1. VASTAAKO NYKYINEN LIIKUNTAPAIIKKAVERKOSTO TÄLLÄ HETKELLÄ TOIMIALUEENNE TARPEISIIN RIITTÄVÄSTI?
2. VASTAAKO NYKYINEN LIIKUNTAPAIIKKOJEN KUNNOSSAPITOJÄRJESTELMÄ TOIMIALUEENNE TARPEISIIN RIITTÄVÄSTI?
3. MITKÄ OVAT TOIMIALUEENNE KANNALTA TÄRKEIMMÄT TOIVEET/HAASTEET TULEVAISUUDESSA LIIKUNTAPAIIKKAVERKOSTON SUHTEEN?
4. MITEN KANGASALAN KUNNAN TULEE MIELESTÄNNE OTTAA HUOMIOON KILPA- JA HUIPPU-URHEILU JA SEN TAVOITTEET OMAN KUNNAN ALUEELLA VUOTEEN 2013 MENNESSÄ?
5. MITEN KANGASALAN KUNNAN TULEE MIELESTÄNNE OTTAA HUOMIOON URHEILUSEURATOIMINTA JA SEN TAVOITTEET OMAN KUNNAN ALUEELLA VUOTEEN 2013 MENNESSÄ?
6. ONKO TEILLÄ TOIMIALUEENNE KANNALTA MUITA AJATUKSIA/ODOTUKSIA NYT VALMISTELTAVAAN LIIKUNTAPAIIKKAOHJELMAAN?

MIELIPITEENNE ON TÄRKEÄ. KIITOKSET YHTEISTYÖSTÄ!